

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

16 oktober 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de investeringen in schoolinfrastructuur

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de mogelijke subsidiëring van de Centra voor Basiseducatie en het Deeltijds Kunstonderwijs door de DIGO

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het belang van het ervaringsdiploma en het (h)erkennen van elders of eerder verworven competenties voor het onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toelatingsproef voor de studies tot arts en tandarts

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de grote scepsis ten aanzien van de uitvoering van het inburgeringsdecreet en de daartoe beschikbare middelen

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de Vlaamse inbreng op de federale werkgelegenheidsconferentie, wat onderwijs en vorming betreft

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de RTC en de problematiek van de promotiecampagnes voor TSO en BSO

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 16 oktober 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer André Van Nieuwkerke

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.40 uur.*

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de investeringen in schoolinfrastructuur

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de mogelijke subsidiëring van de Centra voor Basiseducatie en het Deeltijds Kunstonderwijs door de DIGO

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en van de heer Kris Van Dijck tot minister Vanderpoorten, over de investeringen in schoolinfrastructuur met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot minister Vanderpoorten, over de mogelijke subsidiëring van de Centra voor Basiseducatie en het Deeltijds Kunstonderwijs door de DIGO.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, iedereen is het eens over het belang van een moderne en goede schoolinfrastructuur voor de kwaliteit van het onderwijs. Investeren in schoolgebouwen heeft verscheidene effecten en functies. Dat zijn niet

mijn woorden, maar het staat zo in de aanhef van de brief van deze commissie aan premier Verhofstadt over de investeringen in schoolinfrastructuur en ons verzoek om de BTW op de scholenbouw te verlagen tot 6 percent. Ik zou ook nog uit de resolutie over de scholenbouw van het Vlaams Parlement kunnen citeren, maar dat zal een collega hier nog doen.

Welke gevolgen heeft het investeren in schoolgebouwen ? In onze brief somden we ze op : de verhoging van het aantal arbeidsplaatsen in de bouwsector en in andere, aanverwante sectoren, het stimuleren van de economische groei en het sociaal welzijn ten gevolge van het doelgericht investeren van overheidsmiddelen, een efficiënter gebruik ervan en de economische waardering die men aan het leren geeft, het ondersteunen van het menselijk kapitaal dat zich uit in betere studieresultaten, in gunstige effecten op het leerlingengedrag en de motivatie, het veiligheidsgevoel en het aanvoelen van effectiviteit van het lesgeven bij leerkrachten en de gunstige effecten op het schoolmanagement, het wegnemen van de negatieve invloeden die voortvloeien uit de minder goede staat van schoolgebouwen die zich meestal in achtergestelde buurten bevinden, het bijdragen tot meer sociaal kapitaal wanneer schoolgebouwen worden opengesteld en er uit samenwerkingsverbanden sociale netwerken worden gevormd en ten slotte het bijdragen tot een patrimonium met culturele duurzaamheid.

Op vrijdag 28 februari 2003 pakte de Vlaamse regering uit met groot nieuws, onder de titel 'Extra investering in schoolgebouwen'. Men had het over bijkomende middelen ten behoeve van de scholenbouw, en ze zouden komen uit het Fonds voor de Financiering van Eenmalige Uitgaven. Die pot wordt gespijsd met begrotingsoverschotten. Het gaat om een totaalbedrag van 10,728 miljoen euro, of 1,785 miljoen euro voor de Investeringsdienst voor de Vlaamse Autonome Hogescholen, en bijna 9 miljoen euro voor de DIGO. Elke inhaaloperatie

De Meyer

is uiteraard zeer welkom, maar dit bedrag verdwijnt in het niets in vergelijking met het totale bedrag van ruim 700 miljoen euro aan subsidies die bij de DIGO op de wachtlijst staan ingeschreven. We wijzen er ook nog even op dat in 2001 en 2002 nieuwe dossiers ten belope van ongeveer 150 miljoen euro subsidies per jaar op de wachtlijst van de DIGO zijn ingeschreven.

Wat toen is beloofd en toegezegd, wordt teruggenomen via een lineaire besparingsmaatregel. Zo zou de DIGO in september 2003 slechts negenvijftienden van de machtigingen mogen vastleggen. Indien de maatregel behouden blijft tot het einde van het jaar, dan betekent dit een besparing van niet minder dan 20 percent of 16,6 miljoen euro. Concreet betekent dit dat in 2004 de toestand in Vlaanderen inzake scholenbouw – en ook inzake de daaraan verbonden tewerkstelling – nog dramatischer wordt. Nochtans heeft het vastleggen van de machtigingen geen invloed op het huidige tekort. De subsidies worden immers pas over een paar jaren uitbetaald, als de vorderingsstaten worden ingediend. Bij haar start heeft de Vlaamse regering nochtans afgesproken dat het onderwijs voor zijn infrastructuur elk jaar 50 miljoen euro extra zou krijgen. In de brochure 'De Vlaamse begroting 2004' van minister Van Mechelen, die dient als toelichting bij de Septemberverklaring van de minister-president, lezen we onder de rubriek 'Welke zijn de belangrijkste evoluties binnen de aangepaste begroting 2003 en de uitgavenbegroting 2004 ?' het volgende : 'Voor onderwijs : in de sector onderwijs worden in 2004 alle eerder aangegane engagementen volledig gehonoreerd.' In De Standaard van 20 september 2003 lasen we dat in de begroting 2004 het bedrag van 50 miljoen euro voor investeringen voor infrastructuur met 25 miljoen euro wordt verminderd. Dat is een besparing van ongeveer 14 percent tegenover de voorgaande jaren.

Graag ontvang ik van de minister correcte informatie inzake deze besparingsmaatregel. Welke weerslag heeft dit op de werking van de DIGO ? Hoe groot zijn de huidige wachtlijsten ? En welke invloed zal de genomen maatregel hebben op de wachtlijsten ? Wenst de minister van Onderwijs deze maatregel nog ongedaan te maken, en hoe moet dat gebeuren ? Of is de minister er niet meer van overtuigd dat deze investeringen bijdragen tot een betere werkomgeving, en dus ook leiden tot een beter welbevinden van zowel leerkrachten als leerlingen ?

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb hierover al meerdere keren geïnterpelleerd, zowel over de wachtlijsten bij de DIGO, de toegankelijkheid van de schoolinfrastructuur als de wildgroei aan containerklassen. Met grote bezorgdheid volg ik de situatie op de voet. In deze interpellatie peil ik naar de huidige stand van zaken van het dossier. Er zijn immers aanwijzingen dat de Vlaamse regering beslissingen heeft getroffen die mijns inziens niet conform zijn met de engagementen die in het Vlaams Parlement zijn aangegaan.

Ik werd opgeschrikt door het bericht dat er een omzendbrief van minister van begroting Van Mechelen is rondgestuurd naar alle leidende ambtenaren van de VOI's en DAB's, over 'nadere richtlijnen in uitvoering van de begrotingsrichtlijn om de uitgavendrift te temperen'. De regering zou de coördinatie op zich nemen door bij het begin van de maand de kredieten per minister op een niveau van één tiende per maand vrij te geven, in plaats van het gebruikelijke één twaalfde per maand. Aangezien ook de DIGO een VOI is, ging er bij mij uiteraard een alarmbelletje rinkelen. Het lijkt me hoegenaamd niet opportuun om te gaan snoeien in de uitgaven van de DIGO. Ik moet waarschijnlijk niet herhalen dat de DIGO op dit ogenblik een wachtlijst heeft van ongeveer 800 miljoen euro. Jaarlijks kan de dienst op een investeringsbedrag van de overheid van minder dan 120 miljoen euro rekenen.

Volgens mijn informatie is de raad van beheer van de DIGO op 19 september samengekomen om deze problematiek te bespreken en de nodige knopen door te hakken. Daarom stel ik u graag volgende vragen. Klopt mijn situatieschets, ook in verband met de DIGO ? Klopt het dat men in de DIGO paniekerig reageerde ? Wat is er beslist op de bestuursvergadering van de DIGO van 19 september ? Zal er een uitgaventempering komen inzake investeringen in schoolinfrastructuur ? Betekent dit de facto dat er geen nieuwe toezeggingen meer worden gedaan ? Deze ochtend kreeg ik een telefoontje van een directeur van een basisschool. Hij vroeg zich af of het nog zin heeft om een dossier in te dienen, want blijkbaar wordt vanaf deze week de kraan dichtgedraaid. Komt er een niet-lineaire herziening van deze beruchte omzendbrief of blijft die gewoon gehandhaafd ?

Ik wil het ook nog hebben over de investeringen in de DIGO voor 2004. Ik verwijs naar de meerderheidsmotie van 19 maart 2003. We hebben moeten

Van Dijk

zoeken naar een modus vivendi om alle partijen mee te krijgen. Ik citeer uit deze motie : ‘...blijvend aandacht besteden aan een evenwichtige verdeling van het onderwijsbudget’.

Deze zin kan in principe veel kanten uit, maar ik meen me te herinneren dat iedereen in deze commissie er quasi van overtuigd was dat de investeringen in de DIGO minstens moeten worden gehandhaafd en indien mogelijk moeten worden opgevoerd.

Mevrouw de minister, ik wijs niet alleen op uw verantwoordelijkheid maar op die van de voltallige regering. Ook de heer De Meyer heeft in zijn interpellatie minister Van Mechelen geciteerd die zegt dat alle engagementen zullen worden gehonoreerd. Over welke engagementen gaat het dan ? Gaat het over de engagementen die zijn afgesproken met de vakbonden of gaat het ook over de engagementen die in het Vlaams Parlement zijn verwoord ? Een parlements lid staat toch minstens op hetzelfde niveau als een vakbondsafgevaardigde. Wanneer er CAO's worden afgesloten met vakbonden, dan moeten die gehonoreerd worden. Wat gebeurt er echter met de duidelijke engagementen in verband met scholenbouw die in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement worden goedgekeurd ? Of zitten we hier voor Piet Snot ?

Mevrouw de minister, kunt u een geactualiseerde lijst geven van de huidige achterstand ? Wat zijn uw plannen en die van de regering om deze lijsten terug te dringen ? Wat zal er volgend jaar nog gebeuren ? Wat vindt u van de suggestie van minister Sannen om de gemeenten en steden zelf volledig te laten opdraaien voor de basisschoolinfrastructuur ? Ik verwijst naar het gesprek in deze commissie van 27 februari toen minister Sannen nog een goed collega-commissielid was. Hoeveel staat het met de oprichting van het AGION of het netoverschrijdend Agentschap Infrastructuur Onderwijs ?

Ik wil ook nog even herinneren aan de motie van de heren Van Baelen, Ramon, De Cock, mevrouw Claes en mevrouw Heeren en ikzelf die in dit parlement is goedgekeurd. Deze motie betreft de toegankelijkheid van scholen voor mensen met bijzondere noden. Daarin werd gevraagd om er bij de DIGO en de ARGO op aan te dringen de toegankelijkheidsproblematiek op de agenda te plaatsen. Hoe staat het met dat dossier ?

Tot slot is op 20 en 21 september in Gent een staten-generaal gehouden over sportclubs. Vanuit die

sector hoor ik dat er blijkbaar nog steeds een probleem is met de toegankelijkheid van de sportinfrastructuur van scholen, voor wat de naschoolse opvang betreft. Hoe evolueert dit dossier ? We zijn er immers van overtuigd dat ook het naschools gebruik van de schoolinfrastructuur inkomsten kan genereren en dus kan leiden tot een extra gebruik door de gemeenschap. Dat kan enkel positief zijn. Wat is hier de stand van zaken ?

Als we doorgaan zoals we nu bezig zijn, vrees ik dat de wachtlijsten alleen maar langer zullen worden. Daar heeft niemand baat bij. Ik wijs terzake niet alleen naar u, mevrouw de minister, maar naar de hele Vlaamse regering die hierin een verplettende verantwoordelijkheid heeft. De resoluties die hier zijn goedgekeurd, moeten mijns inziens bindend zijn voor de voltallige regering.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag betreft een zijdelings aspect van deze problematiek.

In het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 1992 worden de normen bepaald voor de subsidiëring van de schoolgebouwen, de internaten, de psycho-medische en sociale centra. In artikel 1 staat er een opsomming van de instellingen waarop dit besluit van toepassing is. Daarin wordt melding gemaakt van onderwijsinstellingen voor sociale promotie. Het is echter nooit formeel duidelijk gemaakt wat met die term wordt bedoeld, ook niet door een omzendbrief. De interpretatie ervan werd overgelaten aan de administratie.

De administratie bepaalde dat de centra voor basiseducatie en het deeltijds kunstonderwijs niet tot het onderwijs van sociale promotie kunnen worden gerekend. Ik betwist dat ten eerste maar het is natuurlijk de interpretatie van de administratie. Het gevolg is dat de DIGO tot nu toe geen subsidies kon verstrekken aan deze instellingen. Volgens bepaalde bronnen zou deze tekortkoming in de toekomst worden weggewerkt en sleutelt men momenteel aan een ontwerpbesluit. Dat zou een goede zaak zijn.

Voor de centra voor basiseducatie werden ondanks hun uiterst belangrijke taak tot op heden op dat vlak al te vaak stiefmoederlijk behandeld. Het gevaar dreigt dat we de centra voor basiseducatie en het deeltijds kunstonderwijs blij zullen maken met een dode mus. Uit het jaarverslag 2002 van de DIGO blijkt immers dat de subsidiedossiers een hele grote achterstand oplopen wegens een gebrek

De Cock

aan middelen. Die achterstand bedraagt momenteel zo'n 5 jaar en groeit elk jaar aan, ondanks de beloofde bijkomende inspanningen.

Mevrouw de minister, klopt het dat er plannen bestaan om de centra voor basiseducatie en het deeltijds kunstonderwijs de mogelijkheid te bieden subsidieaanvragen in te dienen bij de DIGO ? Zo ja, wanneer komt er dan een ontwerpbesluit in dat verband of een uitvoeringsbesluit ? Zullen de centra voor basiseducatie en het deeltijds kunstonderwijs gewoon achteraan de algemene wachtlijst plaatsnemen of wordt voor hen een afzonderlijke wachtlijst aangelegd ? Hebt u een zicht op het aantal nieuwe subsidiedossiers die dit zou veroorzaken en op omvang van de te subsidiëren bedragen ? Voorziet u in extra financiële middelen om deze meerkost op te vangen en om de lange wachtlijst in te korten ?

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik sluit me aan bij vraag over het toepassingsdomein van de tegemoetkoming van de overheid in infrastructuur. De heer De Cock vraagt dan ook terecht aandacht voor onder andere basiseducatie. De centra voor basiseducatie moeten nu vaak aankloppen aan verschillende deuren om geholpen te worden en om zich te kunnen inzetten voor een bijzonder kwetsbare groep.

Diegenen die naar de basiseducatie gaan, zijn niet degenen die het gemakkelijkst hun weg vinden in het leven. Dit is een reëel probleem, dat zich ook stelt in het deeltijds kunstonderwijs. Gemeenten zoals Poperinge wensen belangrijke initiatieven te nemen. De overheid geeft echter niet thuis als er bij hen wordt aangeklopt.

Zoals de heer Van Dijck en de heer De Meyer hebben gezegd, dreigen we in een situatie verzeild te raken die slechter is dan die in 1999. De scholen krijgen het gevoel dat de overheid onbetrouwbaar is. Er was hoop. De middelen waren toegenomen. Het engagement leek gedegen te zijn. Nu komt men daar op terug.

Op een vroege morgen heb ik op de radio gehoord, en later in de geschreven pers gelezen, dat er klachten zijn bij de bouwsector over het gebrek aan investering in de burgerlijke bouwkunst. De voorzitter van de bouwconfederatie, de heer Dillen, heeft daar heel uitdrukkelijk naar verwezen. Zijn betoog was met cijfergegevens onderbouwd.

Hij heeft het over een gebrek aan mogelijkheden om te investeren in deze publieke sector.

Men kan met andere woorden geen pleidooi houden voor meer tewerkstelling terwijl de wezenlijke middelen voor die tewerkstelling worden onthouden. In de gesubsidieerde sector is de inbreng van de overheid belangrijk. Daarnaast worden door investeringen ook middelen uit de privé-sector aangetrokken. Naast de subsidiëring ten belope van 60 tot 70 percent, moet de privé-sector immers hoe dan ook een inbreng doen. Het gaat in het totaal om meer dan de 100 percent van het bedrag dat is opgenomen in het dossier dat aan de overheid wordt overgemaakt.

Dit alles staat dan nog los van de discussie over de kwaliteit. Ik herinner me dat er ook binnen de meerderheid stemmen klonken die het daarmee eens waren. Mevrouw de minister, hoe staat u tegenover het concept scholenbouw ? Tijdens een van de eerste commissievergaderingen hebben we gevraagd dat daaraan aandacht zou worden besteed. U suggereert om een aantal mensen in een creatieve groep samen te brengen. In de toekomst evolueren scholen naar leefscholen en open leercentra. Hoe kunnen we daarvoor architecten en planologen samenbrengen om creatief na te denken over een nieuw concept 'school' dat de infrastructuur heeft om op een dynamische wijze het leerproces intern en extern gestalte te geven ?

We hebben ook regelmatig gevraagd aandacht te besteden aan de formule van de publiek-private samenwerking. Tijdens een van de laatste discussies hierover hebt u onder meer verwezen naar het agentschap dat zou moeten worden opgericht, met name AGION, het Agentschap Infrastructuur Onderwijs. Dat agentschap past in het kader van de toepassing van het beter bestuurlijk beleid. Op vele fronten is er al een grote vooruitgang geboekt. Ik denk daarbij aan het Agentschap voor Geografische Informatie, de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn, het Agentschap voor Water- en Zeewezen, enzovoort.

Wat AGION betreft, lijkt alles nog in de discussiefase te zitten. Er is weliswaar een voorontwerp van tekst voorgelegd aan een aantal bijzondere commissarissen, die het oprichtingsdecreet hebben gescreend. Wat is daar eigenlijk mee gebeurd ? Ze hebben een advies uitgebracht. AGION zal een belangrijk werkinstrument zijn om de PPS tot stand te brengen en middelen te mobiliseren, zodat de achterstand, die nu wordt versterkt door de besparingsmaatregel, teniet wordt gedaan.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, Agalev heeft al vaak gepleit voor de toegankelijkheid, beschikbaarheid en kwaliteit van schoolgebouwen. De discussie over de PPS hebben we ook hier reeds gevoerd. In een aantal landen wordt geëxperimenteerd met 'wonen boven scholen'.

We hebben vroeger ook al gezegd dat we de achterstand niet op een wip zullen kunnen wegwerken. In die zin was het positief dat de afgelopen jaren extra middelen werden vrijgemaakt voor de schoolgebouwen. Nu wordt een iets andere richting ingeslagen. De term uitgavendrift past hier niet.

Mevrouw de minister, wat zal er gebeuren met de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resolutie ? Welke plannen hebt u om ze uit te voeren ?

De voorzitter : Mevrouw de minister, geachte collega's, we hebben deze week in de commissie voor Cultuur een evaluatie gemaakt van de staten-generaal van de sportclubs. Ook daar is deze thematiek besproken. Er werd gesteld dat een decretaal initiatief noodzakelijk zal zijn. Het is aan het Vlaams Parlement om een aantal maatregelen te nemen.

De problematiek van de sportinfrastructuur is veel breder, maar ook de scholen hebben daarin een belangrijke taak.

Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zal eerst antwoorden op de bewarende maatregelen, afgekondigd door de minister van Begroting, de heer Van Mechelen. De bewarende maatregel slaat op de blokkering van alle machtigingskredieten, uitgezonderd lonen. Deze algemene maatregel heeft een aantal gevolgen voor de infrastructuurmiddelen van het onderwijs. Zo worden de vastleggingsmachtigingen geblokkeerd, vermits die in augustus de acht-vijftien-denorm reeds ruimschoots hadden overschreden. Daarnaast werden alle verdere betalingen opgeschort. Conform de logica van de richtlijn overschrijden de werkelijke betalingen eveneens het opgelegde betalingsritme voor de ordonnanceringen.

Aansluitend werd op de vergadering van de raad van bestuur van 19 september door de DIGO beslist de Septemberverklaring van maandag 22 september 2003 af te wachten. Daarna vond er onmiddellijk een extra vergadering van het vast bureau

plaats. Op deze vergadering werd door de raad van bestuur een beslissing genomen. Zolang deze maatregel van kracht is, worden tot december 2003 geen dossiers aan de raad van bestuur voorgelegd ter goedkeuring. Er wordt wel een uitzondering gemaakt voor de spoedprocedures. Ze worden uiteraard verder administratief voorbereid. Voorlopig worden alle betalingen verricht naar rato van de beschikbare middelen op de financiële rekening van de DIGO.

Het is de bedoeling van zowel de minister van Begroting als van de Vlaamse regering om uiterlijk in de maand december de financiële toestand van de Vlaamse schatkist te herbekijken.

Het totale bedrag voor niet-uitgevoerde werken die op de wachtlijst staan, bedroeg begin september 723.681.097,98 euro voor het vrij gesubsidieerd onderwijs en 132.125.369,86 euro voor het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Zoals u weet, heeft deze regering een aanzienlijke inspanning geleverd op het vlak van scholeninfrastructuur, naar rato van 50 miljoen euro extra per jaar tijdens de periode 2000-2003. In de begroting van 2004 wordt een bijkomend bedrag van 25 miljoen euro ingeschreven. Dit betekent in concreto dat, mede door de injectie vanuit het FFEU, de regering van de initieel beloofde 250 miljoen euro extra inspanning op dit ogenblik 240 miljoen euro heeft gehaald.

Het is mijn overtuiging dat een volgende regering minstens een even grote inspanning voor alle netten moet doen. Bedenk echter dat zelfs een aanzienlijk verhoogde financiering of subsidiëring alleen geen structurele oplossing zal bieden voor de schoolgebouwenproblematiek. Enkel een gediversifieerd beleid, waarbij aanvullende beleidsinstrumenten worden ontwikkeld, kan op termijn een kwalitatieve infrastructuur garanderen voor leerling en leerkracht. Ik denk onder andere aan instrumenten op het vlak van het stimuleren van beleidsdomein- en netoverschrijdende samenwerking, het uitbouwen van PPS-projecten en/of het aanreiken van andere vormen van alternatieve financiering. Op dit ogenblik werken we trouwens actief aan mogelijke nieuwe sporen, die over een korte periode kenbaar zullen worden gemaakt. Voorlopig wil ik hier niet op vooruitlopen.

Ik kom tot de suggesties van de heer Sannen die in de vragen van de heer Van Dijck aan bod zijn gekomen en refereren aan een commissievergadering van 27 februari. Laat mij op dit punt heel duidelijk zijn : ik wens als minister van Onderwijs de basis-

Vanderpoorten

akkoorden in verband met subsidiëring en financiering correct na te leven. De rol van de Vlaamse overheid en haar administratie werd evenwel al geïnventariseerd tijdens het zogenaamde kerntaakendebat met de lokale overheden. De financiering of subsidiëring werd hierbij nog niet besproken, maar kan deel uitmaken van een eventuele voortzetting van dit debat. Daarbij is het mijn duidelijke overtuiging dat de centrale overheid haar budgettaire verantwoordelijkheid niet wil ontlopen.

Wat betreft het dossier 'toegankelijkheid' verwijs ik eveneens naar een antwoord dat ik reeds vroeger heb gegeven maar waaruit ik enkele aspecten nader wil belichten. Er zijn vele actoren die in deze aangelegenheid een bepaalde verantwoordelijkheid, rol of functie kunnen hebben. Het schoolbestuur of de inrichtende macht/bouwheer, is de eerste verantwoordelijke voor de scholeninfrastructuur en de toegankelijkheid ervan. Zij moeten daarbij de vigerende wetten respecteren. Via het afleveren van de bouwvergunningen hebben daarnaast de gemeenten een belangrijk instrument in handen om de toegankelijkheid te bevorderen of af te dwingen. De onderwijsinspectie kan op het vlak van toegankelijkheid een signaalfunctie uitoefenen. Het weze vermeld dat zowel de ARGO als de DIGO veel aandacht besteden aan het aspect toegankelijkheid. De netoverschrijdende Commissie van Deskundigen heeft trouwens aanbevelingen opgesteld waarin onder meer een hoofdstuk handelt over toiletruimte voor personen met een handicap.

Eerst wil ik het standpunt van het Gemeenschapsonderwijs schetsen. Zoals bekend kent de Vlaamse Gemeenschap het Gemeenschapsonderwijs een jaarlijkse dotatie toe voor infrastructuurwerken. De administratie van het Gemeenschapsonderwijs ziet er als bouwheer op toe dat in haar bouwprogramma, vastgelegd na advies van de scholengroepen, voorzieningen worden opgenomen om de toegankelijkheid van het gebouw voor mensen met een handicap te verbeteren, conform het KB van 9 mei 1977.

Concreet wordt er bij een nieuwbouwproject steeds op toegezien dat er klassen aanwezig zijn op het gelijkvloers. Indien dit niet mogelijk is, wordt bij nieuwbouw in een lift voorzien. Er wordt tevens op toegezien dat een helling voor rolstoelgebruikers aanwezig is en ook een toilet voor personen met een handicap. Ook bij renovatieprojecten wordt met deze principes zo veel mogelijk rekening gehouden.

Voor het merendeel van de werken is bovendien een bouwvergunning nodig. De wet van 17 juli 1975 betreffende de toegang van gehandicapten tot gebouwen toegankelijk voor het publiek stelt dat : 'de bouw- of verbouwvergunning door de bevoegde overheid slechts verleend wordt, mits die gebouwen voldoen aan de voorgeschreven normen inzake toegankelijkheid voor gehandicapten'. In die zin kan men stellen dat de toegankelijkheid ook nu reeds als een beslissingscriterium voor het al dan niet toekennen van een bouwvergunning geldt, niet specifiek voor het Gemeenschapsonderwijs maar voor alle netten. De bevoegde overheid is hier de betrokken Provinciale Dienst van Arohm.

De scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs, die bevoegd zijn voor de uitvoering van de kleinere infrastructuurwerken, kunnen voor het opmaken van hun dossier een beroep doen op technische ondersteuning en advies van de afdeling Infrastructuur van de centrale administratieve diensten, onder meer inzake de toepassing van de wet en het KB aangaande de toegankelijkheid van gebouwen voor mensen met een handicap. Indien voor de werken een bouwvergunning vereist is, is er daarnaast ook voor deze werken de controle van Arohm, zoals voorzien in de wet van 17 juli 1975, vereist.

Bij de actualisatie van het gedeelte over buitengewoon kleuter- en lager onderwijs van de richtlijnen inzake scholenbouw van het Gemeenschapsonderwijs, werd uiteraard ook aandacht besteed aan de toegankelijkheid van de gebouwen. Voor het gewoon onderwijs is deze actualisatie nog aan de gang. Het Gemeenschapsonderwijs staat open voor overleg en studie met betrekking tot de problematiek van de toegankelijkheid van schoolgebouwen voor personen met een handicap.

Voor wat de DIGO betreft, heeft de raad van bestuur op 9 mei 2003 een grondige, inhoudelijke discussie gevoerd. De mogelijkheden van het afdwingbaar maken als criterium voor subsidie en de eventuele organisatorische en budgettaire gevolgen werden hierbij in kaart gebracht. Ik citeer dit standpunt verkort : 'DIGO stelt vast dat er een aanzienlijke hoeveelheid regelgeving bestaat voor het meer toegankelijk maken van schoolgebouwen maar deze is niet uniform voor de gehele Vlaamse regio. Hierbij is het schoolbestuur of de inrichtende macht de eerste verantwoordelijke en daarna de gemeenten en Stedenbouw via het afleveren van de bouwvergunningen. De onderwijsinspectie kan op het vlak van toegankelijkheid een signaalfunctie uitoefenen. De aandacht die de DIGO besteedt aan het aspect toegankelijkheid, blijkt uit de bepa-

Vanderpoorten

lingen inzake sanitair en brandveiligheid en het overzicht van de na te leven verplichtingen, die in de informatiemap 'Bouwen met de DIGO' zijn opgenomen. Het door de DIGO laten hanteren van het begrip toegankelijkheid als criterium voor het toekennen van een subsidie – al dan niet op basis van een toegankelijkheidscertificaat – is niet zo evident noch eenvoudig en heeft volgens de raad van bestuur een aantal beleidsmatige, organisatorische én budgettaire gevolgen. Enerzijds zal het invoeren van een bijkomend certificaat door toevoeging aan het (ver)bouwdossier leiden tot een verzwaring van de administratieve taakbelasting, en is daardoor niet echt een voorbeeld van vereenvoudiging van procedures.'

Ik wil hierbij nogmaals onderstrepen dat niet de subsidiering moet afhangen van een eventueel toegankelijkheidscertificaat, maar wel het afleveren van een bouwvergunning.

Ik citeer verder : 'Uit het voorgaande blijkt dat het aanpassen van alle bestaande schoolgebouwen aan de huidige regelgeving inzake toegankelijkheid een substantiële verhoging van het infrastructuurbudget vergt. De raad van bestuur van de DIGO blijft van oordeel dat in deze problematiek prioritair werk dient gemaakt van de toepassing van én de controle op de bestaande regelgeving inzake algemene toegang van gehandicapten tot openbare gebouwen en scholen. Hierbij is in eerste instantie de bouwheer zelf verantwoordelijk én aansprakelijk voor het bouwproject, inclusief de toepassing van de algemene en/of specifieke regelgeving. Daarenboven is het de taak van de overheidsinstantie die de bouwvergunning aflevert, om de toepassing van deze regelgeving te controleren'.

Als besluit lijkt het me persoonlijk aangewezen dat de Commissie van deskundigen zich verder buigt over deze problematiek.

Ik wil, als antwoord op de laatste vraag van de heer Van Dijck en de vraag van de heer Martens, de stand van zaken geven in verband met de oprichting van AGION. Het voorontwerp van oprichtingsdecreet, opgemaakt door de veranderingsmanager, lag voor advies bij de Bijzondere Commissarissen en is vandaag teruggekeerd. Het zal wellicht volgende week worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Na het inwinnen van de nodige adviezen, kan het in het Vlaams Parlement worden ingediend.

Ten slotte wil ik verder ingaan op de mogelijke subsidiering van het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO) en de Centra voor Basiseducatie (CBE). Het DKO had nu ook de mogelijkheid om een subsidieaanvraag bij de DIGO in te dienen mits voorafgaandelijk advies van de commissie van deskundigen. In het verleden zijn in de periode 1992-1995 drie dossiers goedgekeurd. Naar aanleiding van twee concrete aanvragen heeft de raad van bestuur in 1998 echter beslist om niet in te gaan op de vraag naar subsidiëring van infrastructuurwerken in het deeltijds kunstonderwijs. De motivering is hierbij dat het jaarlijks beschikbaar subsidiebudget uitsluitend gegenereerd wordt door leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs en dat de middelen van de DIGO reeds onvoldoende toereikend zijn om aan de noden van het basis- en secundair onderwijs te voldoen.

Wat de plannen voor de toekomst betreft, wordt er momenteel een voorontwerp van het besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het normenbesluit door de Commissie van Deskundigen onderzocht teneinde de impact op de bouwprojecten en de budgettaire weerslag in te schatten. Dit voorontwerp houdt de vaststelling in van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen voor de schoolgebouwen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding, en dat voor alle netten.

Ten slotte, bij de DIGO wordt gewerkt met één algemene wachtlijst volgens de chronologie van de datum van indiening. Een aantal aanvragen van DKO's staan reeds op deze wachtlijst ingeschreven. Nieuwe aanvragen zullen chronologisch aan deze lijst worden toegevoegd. Het is evenwel belangrijk te onderlijnen dat over een eventuele subsidie dossier per dossier autonoom zal worden beslist door de raad van bestuur.

Behoudens uitzonderlijke gevallen zal de DIGO, bij gelijkblijvende subsidies op basis van het aantal leerlingen in het basis en het secundair onderwijs, zijn standpunt dat voorrang wordt gegeven aan de dossiers van basis- en secundaire scholen, naar alle waarschijnlijkheid niet wijzigen.

Algemeen gesteld kan het effect op de te verwachten aanvragen moeilijk worden ingeschat, temeer daar het merendeel van deze instellingen zich situeren in het gemeentelijk onderwijs, waar zulke projecten deel uitmaken van de globale infrastructuurwerken en prioriteiten overeenkomstig de mogelijkheden van de gemeentebegroting.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, ik ben bijzonder ontgoocheld door uw antwoord. De Vlaamse regering pleegt in het dossier van schoolgebouwen woordbreuk – vergeef mij deze bewoordingen – ten aanzien van de onderwijssector en het Vlaams Parlement. Voor alle onderwijssectoren is dit problematisch, maar voor het vrij onderwijs betekent het dat ze nog meer zullen moeten terugvalen op nevenactiviteiten zoals tombola's en zo, en op een aanrekening aan de ouders.

Dit versterkt alleen maar de vaststelling dat er een ongelijke behandeling is, uit de studie naar de objectiveerbare verschillen. Het verzwakt ook op onredelijke wijze de verantwoordelijkheid van de inrichtende machten bij hun plicht tot bescherming van de veiligheid van de leerlingen.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mevrouw de minister, ik zal beginnen met een positieve noot. Ik ben heel verheugd over uw uitvoerig antwoord op het punt van de toegankelijkheid en zo. Voor het overige moet ik echter repliceren in dezelfde teneur als die van mijn interpellatie.

Ik richt me tot de voltallige Vlaamse regering. Begin dit jaar hadden we een achterstand bij de DIGO van 30 miljard frank. Ik onderschrijf dat er meer is geïnvesteerd, maar blijkbaar is dat niet voldoende. In oktober 2003 kom ik na een ruwe telling uit op 32,2 miljard frank. Op negen maanden tijd is er dus 2,2 miljard frank bijgekomen. Mijn vraag is waar dat moet eindigen. Ik ben het er mee eens dat er meer is geïnvesteerd, maar we moeten een trendbreuk bereiken. Toch gaat de spiraal nog steeds neerwaarts.

Vandaag neem ik de proef op de som. Begin dit jaar hebben we naar aanleiding van een interpellatie een motie ingediend waarin we vrij algemeen stelden wat we met de commissie verwachtten. We hebben geprobeerd het zo te verwoorden dat iedereen er zich in kon vinden. Hic et nunc stel ik echter vast dat de evolutie niet gekeerd is.

Het moet duidelijk zijn dat dit geen aanval is op de minister van Onderwijs, maar een signaal aan de volledige regering. Zoals de heer De Meyer zei, gaat het ook om economische elementen. Het

water staat ons intussen hoger dan de bovenste lip. Alleen de neusgaten blijven over.

We kondigen dan ook een motie aan. Het is ieders eigen verantwoordelijkheid, maar ik neem aan dat we heel concreet zullen moeten zijn, en veel stringenter vragen van het parlement aan de regering zullen moeten formuleren.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik blijf echter op mijn honger zitten op het punt van de timing van een eventueel ontwerp van besluit dat de DKO's en de CBE's mee in de boot zou moeten nemen. Ik heb ook niet vernomen of ooit enig centrum voor basiseducatie al een aanvraag bij de DIGO heeft ingediend.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat laatste zal ik laten nakijken. Het ontwerp van besluit is zo goed als klaar en zal binnenkort kunnen worden besproken.

Ik begrijp en ik deel de bekommernis van de commissieleden, maar ik kan er niet te diep op ingaan. We werken volop aan een aantal voorstellen, en ik wens daarop nu niet vooruit te lopen. Binnenkort zal ik ze aan de commissie voorleggen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik heb medelijden met de minister, want ze is gerold door haar collega's in de Vlaamse regering.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Dijck, door de heer De Meyer en door de heer Ramon werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het belang van het ervaringsdiploma en het (h)erkennen van elders of eerder verworven competenties voor het onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het belang van het ervaringsdiploma en het (h)erkennen van elders of eerder verworven competenties voor het onderwijs.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, vorig jaar heb ik reeds aandacht gevraagd voor een samenhangend beleid ten aanzien van levenslang leren. We hebben toen verwezen naar het verslag van het onderzoek 'Uitgangspunten en contouren voor een samenhangend beleid van levenslang leren in Vlaanderen'. Een van de conclusies daarvan was dat 'de resultaten van opleiding meer moeten worden uitgedrukt in termen van verworven competenties' en dat 'ook het erkennen van ervaringskennis en kennis verworven via niet-formeel leren heel belangrijk moet worden geacht'.

Op mijn vraag hoe ervaringskennis en competenties die verworven worden via niet-formeel leren maximaal konden worden erkend en gevaloriseerd, verwees u naar de dynamiek die bestaat bij de betrokken partners en die moest leiden tot de uitwerking van een aantal concrete voorstellen en pilootprojecten.

U bent niet als enige daarmee bezig. Ook vertegenwoordigers van het kabinet en de administratie Werkgelegenheid zijn erbij betrokken. Minister Landuyt zou deze gedachte door de Vlaamse regering hebben laten goedkeuren en er zou een voorontwerp van decreet klaarliggen dat aangeeft op welke manier mensen met een niet-academische vorming toch hun vaardigheden kunnen valoriseren om toegang te krijgen tot een bepaald beroep en een professionele titel kunnen verwerven.

Reeds in het voorjaar van 2004 zou een vijftiental beroepen worden aangeduid waarvoor elders verworven ervaring kan worden ingebracht. Mensen zouden dan vervolgens een portfolio moeten opstellen met al hun bekwaamheden, vaardigheden en attitudes die relevant zijn voor het beroep en voor de titel die nodig is om toegang te krijgen tot het beroep. Een instantie zou daarbij moeten oor-

delen of de persoon in kwestie al dan niet in aanmerking komt.

Als kandidaten daarvoor worden de VDAB, de middenstandsopleiding en het volwassenenonderwijs genoemd. Daarbij zal men zich ervoor moeten hoeden dat ook die partners, die aan een welbepaald kader refereren, hun denken niet opdringen aan de groep waarover ze moeten oordelen, en zich inschrijven in de nieuwe filosofie.

Met betrekking tot eerder of elders verworven competenties, wil ik ook verwijzen naar het VLOR-advies over 'De (h)erkenning van elders/eerder verworven competenties' van 17 juni 2003. Dat bevat het kernidee dat het onderwijs niet afwezig mag blijven nu andere sectoren starten met systemen voor de herkenning en erkenning van competenties. Men moet de leertrajectenbegeleiding goed inschatten en de leertrajecten zelf verkorten. Volgens de VLOR – die het begrip competenties ruimer ziet dan wat rechtstreeks betrekking heeft op de arbeidsmarkt – zijn er twee manieren waarop onderwijs verworven competenties kan benutten. Als het niet gaat over het leerplichtonderwijs, zoals het DBSO, zou men kunnen evolueren naar vrijstellingen. De overheid zou op dat vlak een ondersteunende rol kunnen vervullen.

Ten derde is er ook de hele dynamiek rond de Bolognaverklaring en de goedkeuring van het structuurdecreet. In uw nota 'Vandaag BAMA, wat morgen ?' hebt u het ook over 'het vergroten van de mogelijkheden tot het levenslang leren', wat een meer open toegang tot het hoger onderwijs zou moeten toelaten.

Tegen die achtergrond wil ik haar een viertal clusters van vragen voorleggen. Ten eerste. Is het idee van het ervaringsdiploma zoals het in het voorontwerp van decreet is uitgewerkt uitsluitend relevant voor de arbeidsmarkt ? Of is het ook rechtstreeks bruikbaar voor het onderwijs ? Bevat de voorgestelde procedure ook elementen die in de onderwijswereld kunnen worden toegepast ? Ten tweede. Gaat de minister akkoord met het VLOR-advies waarin staat dat EVC in het onderwijs een rol zou kunnen spelen ? Is in het voorontwerp van decreet over het ervaringsdiploma ruimte gecreëerd om in het onderwijs zo'n invulling aan EVC te geven of staan er andere initiatieven op stapel waarbij EVC wordt bekeken vanuit zijn specifiek belang voor de onderwijswereld ?

Gaat de minister akkoord met het VLOR-advies waarin staat dat de overheid voor de erkenning en herkenning van competenties bij voorkeur een be-

Martens

leid voert dat ondersteuning verleent, en zonder dat dit volgens een keurslijf van regels gebeurt? Zullen er met betrekking tot 'het vergroten van de mogelijkheden tot het levenslang leren' in het aanbouwdecreet 'flexibiliserende' elementen worden opgenomen die mee steunen op het VLOR-advies over de erkenning en herkenning van elders of eerder verworven competenties?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, wat de eerste vraag betreft, kan ik meedelen dat, in navolging van de beslissingen van de Vlaamse regering van 22 maart 2002 en van 19 juli 2002 aan de toenmalige interface – momenteel de DIVA of Dienst Informatie Vorming en Advies – de Stuurgroep Erkenning Verworven Competenties de opdracht heeft gegeven om een projectoproep uit te werken conform de in de voornoemde nota geformuleerde afspraken voor pilootprojecten 2002 over de problematiek van Erkenning van Verworven Competenties. Er is ook opgedragen om een onderzoeksopdracht in verband met een gemeenschappelijk draagvlak voor portfoliomethodiek en leerbewijs uit te schrijven. De pilootprojecten zitten momenteel in een eindfase. De gebundelde resultaten verwachten we tegen medio december. Het initiatief van minister Landuyt aangaande het ervaringsdiploma is gelanceerd vanuit de wens om sneller vorm te geven aan een wetgevend kader voor EVC. Het is ook een poging om het beleid voor te bereiden op de ontwikkelingen hieromtrent.

Het ervaringsdiploma zoals het in het voorontwerp van decreet momenteel is uitgewerkt, focust op arbeidsmarktactoren. De Vlaamse regering besliste op 18 juli 2003 dat de titel van beroepsbekwaamheid die samenhangt met de studiebekräftiging vanwege onderwijs buiten het toepassingsgebied van het decreet over het ervaringsdiploma valt. We willen er echter op wijzen dat EVC en ook het voorliggend voorontwerp van decreet over het ervaringsdiploma veel raakvlakken hebben met onderwijs. Zo worden de actoren of organisaties die in de toekomst dergelijke ervaringsdiploma's kunnen uitreiken in het decreet als volgt omschreven: 'Alle publiek georganiseerde onderwijs- en opleidingsinstellingen kunnen als certificeringsinstantie benoemd worden door de Vlaamse regering.' Het idee van een ervaringsdiploma vindt zijn oorsprong

in het beleidsadvies 'Ruim Baan voor Competenties'. In dat beleidsadvies staan talrijke toepassingsmogelijkheden van EVC, ook in de onderwijswereld, beschreven.

Het erkennen van kennis en competenties die via informele circuits worden verworven, staat momenteel in Vlaanderen ter discussie. Belangrijk in deze discussie is dat EVC moet kunnen beschikken over een erkennings- en herkenningssysteem waaraan belangrijke en strenge kwaliteitseisen worden gesteld. De instrumenten en dienstverlening voor het erkennen, herkennen, beoordelen van verworven competenties moeten in een systeem van kwaliteitswaarborg opgenomen worden. De modaliteiten van dit systeem staan momenteel nog volop ter discussie in het interkabinettenoverleg met de betrokken beleidsdomeinen. Onderwijs ziet zichzelf als een belangrijke gesprekspartner omdat het beschikt over een ruime ervaring inzake het waarborgen van kwaliteit.

Wat uw tweede vraag betreft, kan ik u meedelen dat de implementatie van een EVC-systeem in Vlaanderen is beschreven in het beleidsadvies 'Ruim Baan voor Competenties'. EVC heeft inderdaad de beide functies in zich. Enerzijds gaat het om een loopbaanbegeleiding voor arbeidsmarktactoren, dat toegepast op het onderwijs een schoolloopbaanbegeleiding wordt. Anderzijds is er een summatieve functie. Hiermee wordt dan voornamelijk het verbeteren van doorstromingsmogelijkheden en verkorte leertrajecten bedoeld. Binnen de DIVA staan er momenteel verschillende initiatieven op stapel voor EVC in de onderwijswereld.

Na de eerste projectoproep voor pilootprojecten EVC weerhield de Vlaamse regering op 13 december 2002 het projectdomein 'Lerarenopleiding en de Toegang tot het Lerarenberoep' als prioriteit. De Katholieke Hogeschool Leuven beëindigt momenteel het pilootproject 'Volwaardig Evenwaardig: naar een Formele (H)erkenning van Elders en Eerder Verworven Competenties', en organiseert op 21 november een studiedag waarin het ontwikkelde instrumentarium voor alle hogescholen ter beschikking wordt gesteld. Na de tweede projectoproep EVC weerhield de Vlaamse regering op 20 juni 2003 binnen het projectdomein 'Publieke en private zorgsector' het onderwerp 'Instroom in de opleiding tot gediplomeerd verpleegkundige' en binnen het projectdomein onderwijs een EVC-procedure voor taalopleidingen in het volwassenenonderwijs.

Vanderpoorten

Dan is er uw derde vraag. Het implementeren van een EVC-systeem kadert binnen het beleid rond levenslang en levensbreed leren. In het beleidsadvies 'Ruim Baan voor Competenties' wordt 'Erkenning van Verworven Competenties' omschreven als een individueel recht. Het recht van een individu om zijn of haar verworven competenties te laten erkennen wordt beschouwd als een concretisering van het recht van een individu op een leven lang leren. Bij een decretaale onderbouw van EVC zal dit als een recht worden opgevat. Ons inziens staat een dergelijke benadering haaks op een bureaucratische afhandeling van procedures.

Wat uw vierde vraag betreft, kan ik antwoorden dat het ontwerp van flexibiliseringsdecreet de instellingen ruime kansen biedt om naargelang hun profiel de organisatie en de inhoud van het onderwijs af te stemmen op de behoeften van doelgroepen. Dit bevordert het levenslang en levensbreed leren. Een van de bouwstenen van het flexibiliseringsdecreet is de mogelijkheid die aan de instellingen wordt geboden om rekening te houden met eerder verworven kwalificaties – EVK – of met elders verworven competenties – EVC – en deze te valideren, zowel voor de toegang tot de opleidingen als voor een eventuele studietrajectverkorting of het verlenen van vrijstellingen. De vorige decreten over het hoger onderwijs lieten dit al toe, maar de mogelijkheden worden onvoldoende benut omdat de decreten maar een beperkte vorm van flexibilisering toelieten. In het nieuwe studievoortgangssysteem wordt een opleiding niet meer opgedeeld in studie jaren maar in opleidingsonderdelen die elk op zich kunnen resulteren in een creditatetest. Studenten kunnen verschillende studietrajecten volgen die beter kunnen afgestemd worden op hun leefpatroon, ervaring en kennis. In deze context zal de vraag naar erkenning van EVC veel ruimer zijn. Een coherente aanpak van dit probleem is dan ook noodzakelijk. Vroeger verworven kwalificaties geven een inzicht in de leerresultaten van een formeel leertraject. De leerresultaten zijn dan reeds geformaliseerd. Op grond daarvan kunnen de instellingen dan vrijstellingen geven en eventueel een verkorting van de studieduur toestaan. Bij EVC moeten de leerresultaten van het informeel leren nog worden bepaald.

Het flexibiliseringsdecreet bepaalt volgens welke procedure de erkenning en herkenning van EVC moet gebeuren. De decreetgever heeft bij het vastleggen van deze procedure rekening gehouden met een zo efficiënt mogelijke realisatie op korte termijn. De effecten ervan zijn dan ook beperkt tot

het onderwijs. Het flexibiliseringsdecreet voorziet in een geëigende procedure waarbij de onderwijsinstelling binnen een aantal afspraken op associatieniveau zelf instaat voor de herkenning, de beoordeling en de erkenning van deze competenties en de vrijstelling die eruit resulteert, onder het toezicht van de overheid.

Het decreet schrijft de volgende procedure uit. Ten eerste stelt de overheid in overleg met de associaties een afsprakennota op waarin een aantal basismethodologische garanties zijn ingeschreven. Zo moet er ten minste voor gezorgd worden dat de student het assessment maar één keer moet ondergaan. Ten tweede wordt op het niveau van elke associatie rekening gehouden met deze afsprakennota en worden een eenvormige procedure, methodologie en referentiekader uitgewerkt. Ten derde legt elke associatie haar voorstel terzake ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Ten vierde gebeuren het assessment en de erkenning van de competenties, het verlenen van de vrijstelling en het afleveren van een creditatetest door de ontvangende instelling op basis van de op associatieniveau uitgewerkte procedure en het referentiekader.

De Vlaamse overheid zal een periodieke externe beoordeling organiseren van de verschillende stappen, zowel van wat op associatieniveau als op instellingsniveau is gebeurd. Zoals in het kader van een transfer van verworven studiepunten acht de decreetgever het aangewezen dat bij de procedure van erkenning van competenties in een vorm van beroeps- of arbitrageprocedure wordt voorzien, bijvoorbeeld een centrale beroepscommissie met vertegenwoordigers van verschillende instellingen tot wie de student zich kan wenden.

Aldus wordt een kader gecreëerd waarbinnen de instellingen hun bevoegdheid terzake maximaal kunnen operationaliseren maar met een aantal decretaale kwaliteitsgaranties waardoor de instellingen de verworven competenties op een gelijkwaardige wijze herkennen en erkennen. Deze procedure beantwoordt in grote mate aan de krachtlijnen van het VLOR-advies dat het belang onderstreept van een ondersteunend beleid zonder een keurslijf van regels op te leggen. Het is nu aan de instellingen om binnen dit kader de erkenning van competenties uit te bouwen als een volwaardige taak van de instelling. De overheid moet instaan voor de kwaliteitsbewaking van de verschillende procedures.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toelatingsproef voor de studies tot arts en tandarts

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toelatingsproef voor de studies tot arts en tandarts.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, in september konden we in de pers de resultaten vernemen van de toelatingsproef voor de studies van arts en tandarts. Na het verlagen van het slaagcijfer van 24 op 40 naar 22 op 40, is een beduidend grotere groep van de ingeschreven kandidaten geslaagd. Van de 1.750 zijn er 858 geslaagd, dus ongeveer de helft. In het verleden was dat een derde.

– *De heer Gilbert Vanleenhove, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Dat is het resultaat van het verlagen van het vereiste puntenaantal. De vraag is nu hoe dit aantal zich verhoudt tegenover het aantal dat de federale ziekteverzekering vooropstelt. In principe kunnen maximaal 420 afgestudeerde artsen en 84 afgestudeerde tandartsen worden aanvaard in Vlaanderen.

Mevrouw de minister, volgens u is dat geen probleem. In het verleden is al meermaals gebleken dat mensen die geslaagd waren, de studies niet aanvatten of de studies met een slecht resultaat beëindigden. Anderen zochten hun toekomst niet in het systeem van de ziekteverzekering, maar elders. Toch vrees ik dat zich hier een probleem voordoet.

Mevrouw de minister, klopt het dat u zich geen zorgen maakt en vanwaar dan die zorgeloosheid? Betekent dit dat u geenszins de intentie hebt om de moeilijkheidsgraad of het slaagcijfer te verhogen? De komende jaren zullen we immers geconfronteerd worden met grotere contingenten afgestudeerde artsen en tandartsen.

Op basis van welke gegevens zegt u dat het aantal afgestudeerden dat werkelijk en voltijds de rol van

arts zal opnemen, zal dalen? Gaat het om gegevens uit de studie van de universiteit van Gent, waarnaar u in 1999 verwees in een vraag om uitleg die u toen stelde aan minister Baldewijns, of zijn er intussen recentere studies? Vreest u niet dat we eens te meer de dupe zullen zijn? Aan Vlaamse kant geven we geen blijk van een al te soepele houding maar de Franstaligen maken helemaal geen werk van een beperking. Hoe verhoudt uw beleid, dat strak was, maar nu is versoepeld, zich tot het beleid van federaal minister Demotte? Bent u van plan om het Vlaams toelatingsbeleid af te stemmen op het door de federale ziekteverzekering gehanteerde maximum aantal artsen dat zich in Vlaanderen kan vestigen?

Tot slot ben ik van oordeel dat deze zaak ook vanuit een kwalitatief oogpunt moet worden benaderd. Ik vraag me af of de proef die nu wordt georganiseerd, de meest adequate is. Peilt die wel voldoende naar de geschiktheid en de competentie die een arts moet hebben om dat beroep te kunnen uitoefenen? Ik hoor daar in verschillende kringen nogal wat klachten over. De test zou te cognitief zijn en geen rekening houden met een aantal sociale vaardigheden waarover een arts moet beschikken. Mevrouw de minister, hoe kijkt u aan tegen het concept van de proef als dusdanig?

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Het zou interessant zijn om wat cijfermateriaal te krijgen over het aantal mensen dat slaagt voor de proef en de studie ook echt aanvat, en over het verloop binnen de studies. Wat is dan het uiteindelijke resultaat?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Wat de vraag van de heer Ramon betreft, zal ik nog voor bijkomend cijfermateriaal zorgen.

Ik wil in de eerste plaats beklemtonen dat de examencommissie van het toelatingsexamen arts en tandarts, mij zeker niet geadviseerd of gevraagd heeft om de slaagvoorwaarde opnieuw te verstrengen. Zij heeft wel de gemiddelde moeilijkheidsgraad van de vorige jaren gehandhaafd zodat het groter aantal geslaagden inderdaad alleen te wijten is aan de versoepeling van de slaagvoorwaarde.

Ik heb mij inderdaad zorgen gemaakt, maar dan wel in 2002, toen ik vaststelde dat 150 van de 606 geslaagden niet ingeschreven waren, noch voor de opleiding van arts, noch voor die van tandarts. Het

Vanderpoorten

aantal eerstejaars in de opleiding van arts was dus lager dan het aantal gediplomeerden die na 7 jaar studie zouden kunnen fungeren in het stelsel van het Riziv, te weten 420. Bovendien willen niet alle gediplomeerde artsen in het Riziv werken en zijn een aantal specialisten niet aan de contingentering onderworpen. Ik heb dan ook naar het meest adequate middel gegrepen om het tijt te doen keren. Daarom heeft het Vlaams Parlement ermee ingestemd de slaagvoorwaarde te versoepelen.

We zullen pas eind oktober relatief stabiele gegevens hebben over de inschrijvingen in het eerste jaar van de opleidingen van arts en tandarts. Om toch een zeker zicht te hebben, heeft mijn administratie een telefonische enquête gehouden zodat we toch al over een aantal rudimentaire gegevens beschikken. In de eerste kandidatuur arts zijn er dit academiejahr 663 studenten ingeschreven. In de richting tandarts zijn dat er 78. In beide richtingen samen zitten er dus in totaal 771 studenten in de eerste kandidatuur.

Bij het interpreteren van deze gegevens moeten we er vanuit gaan dat deze aantallen 95 generatiestudenten omvatten en 5 percent anderen. Als we deze regel toepassen op de aantallen van de telefonische enquête, komen er 706 generatiestudenten uit de groep van 859 geslaagden voor het toelatingsexamen van 2003. Aan de hand van deze indicatieve aantallen blijkt dat de trend dat geslaagden voor het toelatingsexamen zich niet inschrijven, zich voortzet.

We moeten wel zo eerlijk zijn om toe te geven dat de minder strenge slaagvoorwaarde onvermijdelijk de kans op slagen in de eerste kandidatuur zal doen dalen. Dit is een statistische realiteit. Ik ben er dan ook van overtuigd dat de startaantallen niet te hoog liggen, zeker als we echt rekening houden met wat ik daarnet heb gezegd. Niet alle specialisten zijn aan de contingentering onderworpen. Daarnaast zal ook een aantal gediplomeerden voor een onderzoekscarrière kiezen. Ik zie dan ook geen enkele reden om de slaagvoorwaarde opnieuw te verhogen. Dat zou trouwens heel fout overkomen bij de komende generatie studenten.

Ik heb mij voor de versoepelde slaagvoorwaarde uitsluitend gebaseerd op de aantallen eerstejaarsstudenten. Ik wil het hardnekkige misverstand uit de weg ruimen dat ik mij zou hebben laten leiden door prognoses over de behoeften aan huisartsen en geneesheren-specialisten. Het gezond verstand

zegt wel dat als 400 studenten starten, er onmogelijk na 7 jaar 420 kunnen aankomen.

Ik wil er iedereen trouwens aan herinneren dat wij steeds grote vraagtekens hebben geplaatst bij het cijfermateriaal waarop de planningscommissie Medisch Aanbod zich heeft gebaseerd om de contingenten vast te stellen. Met genoeg heb ik gelezen dat de toenmalig informateur Di Rupo in zijn rapport aan de koning vaststelde dat de meeste geledingen hun twijfels hadden geuit over deze cijfers. Met evenveel genoeg heb ik enige tijd geleden vernomen dat de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid in het voorjaar van 2004 een breed overleg met de gemeenschappen zal voeren om uit deze impasse te raken. Het zal van het resultaat van dat overleg afhangen of wij in Vlaanderen de huidige regeling behouden, desgevallend aanpassen of afschaffen.

Het is de grondwettelijke bevoegdheid van de gemeenschappen hun onderwijsbeleid uit te stippen, de enkele bekende uitzonderingen niet te na gesproken. Vlaanderen en Wallonië hebben totaal verschillend gereageerd op de toepassing van de wet van 1996 die de grondslag heeft gelegd voor de instelling van een contingentering van bepaalde gezondheidsberoepen. Ik wens mij niet uit te spreken over de politiek die mijn Franstalige collega voert. Ik weet alleen met grote zekerheid dat het niet nemen van de passende maatregelen door de gemeenschappen, de Koning machtigt zelf onder de gediplomeerden een selectie door te voeren om precies het afgesproken contingent te behalen. Dat is net wat wij in Vlaanderen hebben willen verhinderen.

Ik wil er trouwens op wijzen dat de federale overheid thans een eigen selectieproef uitwerkt om in 2005 uit het aantal gediplomeerde kinesitherapeuten er net zoveel te halen als het contingenteringsaantal oplegt. Die selectie zal alleen onder de Waalse gediplomeerden worden doorgevoerd omdat wij in Vlaanderen, op grond van de huidige regeling en de thans bekende cijfers, globaal genomen het contingent voor de periode van 2005 tot 2009 niet zullen overschrijden. We hebben met het toelatingsexamen arts en tandarts de passende en nodige maatregelen genomen en hoeven dus ook voor deze medische beroepen geen vrees te hebben voor een irrationele selectie.

Ik bevestig graag dat wij het toelatingsbeleid tot de opleidingen van arts en tandarts zullen herbekijken na het overleg met minister Demotte. Mag ik tot slot erop wijzen dat de federale contingentering slaat op het aantal artsen en tandartsen die de toe-

Vanderpoorten

gang zullen krijgen tot de bijzondere beroepstitels. Dit komt erop neer dat zij prestaties leveren die voor de patiënten aanleiding geven tot terugbetaling door de ziekenfondsen. Het gaat dus niet om de uitoefening van het beroep op zich.

Mijnheer Martens, ik neem uw opmerking over de inhoud van de proef zeer ter harte. Het contact dat we in het voorjaar van 2004 zullen hebben met minister Demotte zal ons in de gelegenheid stellen om daar opnieuw een debat over te voeren.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als we vandaag kijken hoe de gezondheidszorg is opgebouwd, dan zien we dat er veel prestaties worden geleverd tegen een kleine vergoeding. In de toekomst zal men waarschijnlijk evolueren naar een beperking van de prestaties en een meer aanvaardbare vergoeding. Dit zal ertoe leiden dat het landschap anders zal worden bezet.

Daarnaast willen artsen en tandartsen een kwaliteitsvollere werkomgeving creëren. De jacht op prestaties – dag en nacht – vermindert. De context verandert dus. Er moet een interactie ontstaan tussen de uitoefenaars van dit beroep. Er moet worden nagegaan wat de waarde is van de proef zoals we die vandaag hanteren. Ze heeft een wat mathematisch karakter.

In het licht van het profiel en de kwaliteitseisen die we stellen aan de geneeskunde is het belangrijk dat de proef opnieuw wordt bekeken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Martens, ik ben het met u eens. De voorzitter van de commissie zal de huidige voorzitter vervangen als die op pensioen gaat. De gelegenheid om daarover te praten, zal zich dan waarschijnlijk wel voordoen. Ik ben zeker bereid om dat gesprek aan te gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de grote scepsis ten aanzien van de uitvoering van het inburgeringsdecreet en de daartoe beschikbare middelen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de grote scepsis ten aanzien van de uitvoering van het inburgeringsdecreet en de daartoe beschikbare middelen.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, over dit onderwerp wordt een welles-nietesspelletje gespeeld. Mevrouw de minister, toenmalig parlements lid Ceysens stuurde het bericht de wereld in dat er geen probleem was. U hebt de dame toen vrij snel tot de orde geroepen. U haalde de wachtlijsten en de middelen om die lijsten terug te dringen aan. Daarna is het hierover stil geworden.

In september heb ik echter een interview gelezen met minister-president Somers waarin ook hij stelde dat er geen probleem was. Hij zei dat de bottlenecks bij de onthaalbureaus zaten, dat er een ongelijke spreiding was bij de regio's, dat er wel degelijk middelen genoeg waren, dat er in Vlaanderen 50.000 cursussen Nederlandse taal werden aangeboden, enzovoort.

Mevrouw de minister, minister-president Somers verwees ook naar een studie waarmee u binnenkort zou uitpakken. De studie zou aantonen dat het probleem niet bij het aanbod ligt. Het lijkt wel alsof de opdracht werd gegeven een studie te maken met als doel niets te bewijzen en niet uit te gaan van de realiteit.

Die stelling wordt bij de sector zelf natuurlijk op de nodige scepsis onthaald. Een eminent lid van de – federale – meerderheid, de heer Bonte, stelt dat 'de verplichtingen om vanaf 1 oktober elke nieuwkomer een inburgeringstraject aan te bieden, zonder meer absurd is zolang het aanbod om Nederlands te leren en de onthaalbureaus niet sterk worden uitgebreid. Op deze manier organiseer je frustratie.' Dat zegt een lid van de meerderheid, en niet de minste. Van de heer Bonte wordt gezegd dat hij een verstandig mens is. Ik ga er dan ook van uit dat we enig geloof moeten hechten aan zijn uitspraak.

Mevrouw de minister, ik neem aan dat u af en toe spreekt met minister-president Somers. U zit bei-

Martens

den in de regering, bent streekgenoten en dus goede bondgenoten. Wat behelst eigenlijk de invulling van die 50.000 cursussen Nederlands ? Gaat het over mensen in het onderwijs voor sociale promotie, basiseducatie, contractonderwijs ? Klopt het dat die 50.000 plaatsen zijn ingevuld door én Franstalige Belgen én genaturaliseerde vreemdelingen én EU-burgers én oudkomers én nieuwkomers én andere studenten Nederlands ? Klopt het dat er in het aanbod bijgevolg niet veel extra ruimte is voor laaggeschoolde allochtone nieuwkomers ?

Bent u van mening dat de rekenoefening van de minister-president aan relevantie verliest als men rekening houdt met de grote verschillen tussen de basiscursussen Nederlands tweede taal voor hoog- en voor laaggeschoolden ? Wat is dan de verhouding van de pakketten van 120 uur gefinancierd versus 240 uren gefinancierd, wetende dat voor laaggeschoolde anderstalige nieuwkomers, voor wie het aanbod bedroevend laag is, echt wel 240 uren als minimum nodig zijn om tot een aanvaardbaar resultaat te komen ? Waarop zou de bewering van de minister-president dat er in Vlaanderen voor het Nederlands als tweede taal voldoende cursussen zijn, kunnen steunen ?

Hoe verklaart u dat de organisaties die op het terrein actief zijn, een ander oordeel hebben ? Heeft dat alleen te maken met het zichzelf opblazen en zichzelf een dimensie geven die niet overeenstemt met de werkelijkheid ? Hoe komt het dat zij een andere analyse maken ? Waarop baseren ze zich voor hun visie ?

Als het dan zonder een noemenswaardige meerkost en mits we er samen met de onthaalbureaus in slagen om de middelen te heroriënteren, zoals minister-president Somers zegt, mogelijk zou zijn om het engagement na te komen om tegen volgend jaar elke nieuwkomer een traject aan te bieden, waar zit dan de bottleneck ? Hoe moet die betere taakverdeling er dan uitzien ? Welke middelen moeten waarnaartoe geheroriënteerd worden ?

Waarop zou het idee kunnen zijn gebaseerd dat er in andere Vlaamse regio's dan die waar de minister-president woont geen problemen zijn ? Hij zegt dat er in Antwerpen een groot probleem is, niet in de andere regio's. Is het zijn dagelijks contact met de burger dat hem tot deze conclusie brengt ? Is het vanuit een soort volksgevoel ? Is het aanbod geografisch gesproken slecht georganiseerd ? Deelt u, in tegenstelling tot het werkveld, met de minis-

ter-president het aanvoelen dat het aanbod in West-Vlaanderen bijvoorbeeld te uitgebreid zou zijn ?

Kunt u nu reeds een overzicht geven van de belangrijkste krachtlijnen uit de studie die u binnenkort zou voorstellen en die zou aantonen dat er geen probleem bestaat ? Wanneer zal deze studie beschikbaar zijn in het Vlaams Parlement ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zal eerst gegroepeerd antwoorden op de diverse vragen.

Het vermelde aanbod van 50.000 cursussen NT2 voor anderstalige volwassenen heeft inderdaad betrekking op de cijfers die ongeveer een jaar geleden werden vrijgegeven. Tot hier toe wordt er binnen Onderwijs geen onderscheid gemaakt tussen bijvoorbeeld oudkomers en nieuwkomers of tussen anderstaligen van allochtone afkomst en Franstalige Belgen. Al deze sub-doelgroepen zijn terug te vinden in het cursistenbestand van de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs. Onderwijs wenst namelijk aan elke volwassen anderstalige die Nederlands wil leren, deze kans te bieden.

Het is momenteel heel moeilijk een juiste inschatting te maken van het aantal bijkomende cursisten NT2 waarmee rekening moet worden gehouden in het kader van het inburgeringsbeleid. Een aantal vragen blijven immers nog steeds onbeantwoord. Hoe groot is precies de doelgroep van het huidige inburgeringsbeleid ? Hoe groot is hierin het aandeel van de verplichte inburgering ? Hoeveel nieuwkomers, behorende tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid, vinden zelf de weg naar het reguliere onderwijsaanbod los van een inburgeringstraject ?

Daarnaast volgt nu reeds 30 tot 35 percent van de nieuwkomers, die doorverwezen worden door de onthaalbureaus, een cursus NT2 uit het reguliere aanbod van de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs. Voor deze groep worden er met andere woorden geen cursussen NT2 ingekocht door de onthaalbureaus bij de aanbodverstrekkers.

Op dit ogenblik is een behoeftedekkend aanbod NT2 nog niet gegarandeerd. Reeds gedurende drie jaar worden er bijkomende middelen verdeeld onder de Centra voor Basiseducatie en de Centra

Vanderpoorten

voor Volwassenenonderwijs voor de organisatie van bijkomend aanbod NT2. Deze middelen worden verdeeld op basis van projectaanvragen, ingediend door de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs. In 2003 konden er uitsluitend projectaanvragen ingediend worden voor het basisniveau NT2, dat is de zogenaamde richtgraad 1, niveau 1.1. Deze beperking werd opgenomen na overleg met Welzijn en dit om het basisniveau reeds in 2003 zo behoeftedekkend mogelijk te maken. Het grootste gedeelte van de wachtlijsten NT2 situeert zich op het basisniveau.

Wat betreft de Centra voor Volwassenenonderwijs, is het basisniveau zo goed als behoeftedekkend. In Onderwijsdecreet XIV werd de bepaling opgenomen dat de lesuren gegenereerd door NT2 enkel kunnen worden aangewend voor de organisatie van aanbod NT2.

Wat betreft de basiseducatie, is de vraag nog steeds groter dan het aanbod. In het afsprakenkader NT2, zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 18 juli 2003, werd opgenomen dat er een stappenplan met betrekking tot het bereiken van een behoeftedekkend aanbod basisniveau NT2 zal opgesteld worden. In dit afsprakenkader NT2 2003, een taakafpraak tussen de ministers van Onderwijs en Vorming, Werkgelegenheid, Economie en Welzijn, werd eveneens bepaald dat de onthaalbureaus in afwachting van een behoeftedekkend aanbod de mogelijkheid behouden cursussen basisniveau NT2 aan te kopen bij de Centra voor Basiseducatie en de Centra voor Volwassenenonderwijs.

Het NT2-aanbod telt in Vlaanderen met andere woorden ruim 50.000 cursussen. Dit aanbod is echter nog niet behoeftedekkend, een uitbreiding is noodzakelijk. Indien er in de huidige situatie – in uitvoering van het inburgeringsdecreet – voorrang wordt verleend aan anderstalige nieuwkomers bij de samenstelling van de klasgroepen, houdt dit een verdringing in van andere kandidaat-cursisten.

Het antwoord op uw tweede vraag werd reeds gegeven als antwoord op een parlementaire vraag die werd gesteld door mevrouw Heeren. De vraag luidde toen als volgt : welke leertijd – 240 uur zou een strikt minimum zijn – moet voor een basispakket uitgetrokken worden ?

Tot hertoe financierden de onthaalbureaus voor laaggeschoolde anderstalige nieuwkomers een basiscursus NT2 van 180 uur. Voor hooggeschoolde anderstalige nieuwkomers werd een basiscursus NT2 van 120 uur gefinancierd. In de modulaire

structuur, die uitgewerkt werd voor het aanbod in de basiseducatie, werd echter een basiscursus van 240 uur vooropgesteld. De modulaire structuur voor het Onderwijs voor Sociale Promotie voorziet in 120 uur voor het basisniveau NT2. Het gaat hier om richtgraad 1, niveau 1.1.

De onduidelijkheid in verband met de duurtijd situeert zich dus enkel op niveau van de Basiseducatie. Gelet op de leermogelijkheden van de cursisten van de CVO, gaat men ervan uit – en toont de praktijk aan – dat een basiscursus met 120 lestijden volstaat. Voor de Basiseducatie volstaan 120 lestijden niet.

Op het ogenblik dat de opleidingsprofielen voor de modulaire structuur in de basiseducatie werden opgemaakt, was er nog geen duidelijkheid over de financiering van de NT2-trajecten voor anderstalige nieuwkomers. Er moest rekening worden gehouden met een duurtijd van 180 uur voor een basiscursus NT2 binnen de basiseducatie, voor het geval Welzijn bleef instaan voor de financiering van het volledige primaire inburgeringstraject. Er werden dan ook twee opleidingsprofielen opgemaakt met dezelfde set aan doelen : minimale duur van 180 uur, dat betekent drie modules van 60 uur en een minimale duur van 240 uur, dat betekent vier modules van 60 uur. Deze opleidingsprofielen werden ingevoerd vanaf september 2003. Na één jaar zullen beide opleidingsprofielen geëvalueerd worden en zal er één minimale duurtijd vastgelegd worden.

De duurtijd van een opleiding is afhankelijk van een aantal factoren waaronder : de kwaliteit van het aanbod ; de intensiteit van het aanbod ; het al dan niet taakgericht werken ; de aanwezigheidsgraad van cursisten ; het feit dat er nu pas – in het kader van de modularisering van de basiseducatie – doelen werden vastgelegd voor het basisniveau NT2.

Een voorbeeld van een betere taakverdeling tussen de onthaalbureaus en de aanbodsverstrekkers NT2 wordt gegeven door het project 'Huis van het Nederlands'. Zoals u weet, werden er eind vorig jaar zeven experimentele Huizen van het Nederlands geopend, met name in Aalst, Antwerpen, Brussel, Gent, Mechelen, de Kempen en Sint-Niklaas.

De onthaalbureaus zijn naast de aanbodsverstrekkers steeds lid van het Huis van het Nederlands en doen er een beroep op voor het gedeelte NT2 van het inburgeringstraject. Het Huis van het Nederlands staat met andere woorden in voor het testen van de leervaardigheid en de doorverwijzing van de nieuwkomers naar het meest gepaste aanbod.

Vanderpoorten

Ze beschikken immers over een deskundigheid op vlak van taal-intake, testing en doorverwijzing waarover de onthaalbureaus niet beschikken.

Een tweede voorbeeld van betere afstemming en efficiëntere organisatie is het aanbieden van geïntegreerde trajecten voor bepaalde doelgroepen. Het inburgeringstraject bevat, naast trajectbegeleiding, een onderdeel loopbaanoriëntatie, een onderdeel Nederlands als tweede taal en een onderdeel maatschappijoriëntatie. Tot hier toe werden deze drie delen steeds apart aangeboden.

Zo'n standaardtraject is echter niet voor elke anderstalige nieuwkomer het meest aangewezen traject. Hoger- en hooggeschoolde nieuwkomers hebben meer baat bij een korter, eventueel intensiever traject waarbij maatschappijoriëntatie en NT2 geïntegreerd worden aangeboden. Ook die filterfunctie kunnen de Huizen van het Nederlands op zich nemen. Op basis van de resultaten op de leervaardigheidstoets wordt bepaald welke nieuwkomers aparte trajecten NT2 en MO dienen te volgen en welke nieuwkomers een geïntegreerd traject NT2-MO.

Het afsprakenkader NT2 2003 bepaalt dat er gestreefd wordt naar een behoeftedekkend aanbod basisniveau NT2 dat wordt gegarandeerd door Onderwijs. Dit houdt enerzijds in dat het NT2-aanbod in het kader van inburgering wordt opgenomen in het reguliere aanbod van de opleidingsverstrekkers, en anderzijds dat de onthaalbureaus geen NT2-cursussen meer moeten kopen bij de aanbodsverstrekkers. Dat zou een heroriëntering kunnen inhouden van middelen van Welzijn naar Onderwijs.

De aangehaalde uitspraak van de minister-president moet als volgt geïnterpreteerd worden. Het aanbod NT2 is geografisch gezien niet slecht georganiseerd, maar de spreiding van de vraag naar NT2 verschilt sterk van regio tot regio. Het is dus waarschijnlijk dat het aanbod in bepaalde regio's reeds voldoende is afgestemd op de vraag, terwijl de vraag in andere regio's nog steeds groter is dan het aanbod. Een eenvoudige navraag leert ook dat dit juist is.

Om dit verschil van vraag en aanbod tussen de regio's te illustreren en de vergelijking tussen Antwerpen en West-Vlaanderen even door te trekken, worden volgende gegevens aangehaald. Uit de cijfers van 1998 blijkt dat de stad Antwerpen 44.323 SIF-migranten telt, de provincie Antwerpen 59.403

en de provincie West-Vlaanderen 6.722. Het verschil in aanbod kan worden aangetoond op basis van de lesurencursist – voor CVO – en de deelnemersuren – voor CBE – Nederlands als tweede taal.

In 2002 werd 25,3 percent van het aanbod NT2 onderwijs voor sociale promotie en basiseducatie georganiseerd door de centra van de stad Antwerpen, 32,1 percent van het aanbod werd georganiseerd door de centra van de gehele provincie Antwerpen en 14,4 percent van het aanbod door de centra van de provincie West-Vlaanderen. U zult wel aanvoelen dat dit inderdaad klopt.

De studie waarnaar u vraagt, heeft betrekking op de vooropgestelde evaluatie en rapportage in het kader van het project Huis van het Nederlands. Over twee maanden loopt het eerste projectjaar af en zal de voorbereiding en de opening van de Huizen van het Nederlands grondig worden geëvalueerd. De Huizen van het Nederlands moesten een eerste rapport indienen op 15 oktober. Deze rapportage zal uitsluitend handelen over het verloop van het eerste inschrijvingsmoment, met name het inschrijvingsmoment van september.

De volgende gegevens worden onder meer opgevraagd : het aantal cursisten dat door het Huis van het Nederlands werd gescreend ; het aantal cursisten dat werd doorverwezen per soort aanbieder ; het aantal cursisten dat na de doorverwijzing via het Huis van het Nederlands werd ingeschreven ; het aantal cursisten dat na doorverwijzing via het Huis van het Nederlands op een wachtlijst werd ingeschreven ; het totaal aantal cursisten NT2 ingeschreven bij de partners van het Huis van het Nederlands ; en het aantal ingeschreven cursisten per niveau. Door deze rapportage zullen er dus, alleszins wat betreft deze zeven projectregio's, correcte gegevens in verband met de vraag en het aanbod NT2 ter beschikking zijn.

Een tweede rapport moet worden ingediend op 15 november, en zal naast geactualiseerde cijfergegevens over de vraag en het aanbod, ook een uitgebreide evaluatie bevatten van het verloop van het hele projectjaar. De eerste gegevens tonen aan dat er, zoals hoger aangegeven, geen tekort is aan aanbod op het niveau van de centra voor volwassenenonderwijs maar wel op het niveau van de centra voor basiseducatie. In Antwerpen registreerde het Huis van het Nederlands reeds meer dan duizend personen op de wachtlijst voor basiseducatie.

In een uitbreiding van de werking van de Huizen van het Nederlands naar heel Vlaanderen is voor-

Vanderpoorten

zien voor september 2004. De spreiding van de Huizen van het Nederlands wordt geënt op de reorganisatie van de onthaalbureaus, met name op basis van de acht administratieve eenheden, één per provincie en Antwerpen, Gent en Brussel. Verder wordt er gewerkt met bijkomende vestigingsplaatsen. Een decreet houdende de Huizen van het Nederlands wordt hiertoe voorbereid. Volgend jaar rond deze tijd kan dus de vraag en het aanbod Nederlands als tweede taal voor heel Vlaanderen op een transparante manier in kaart worden gebracht.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het verduidelijkt in elk geval uw standpunt ten aanzien van de uitlatingen van de minister-president, die blijkbaar niet altijd zo gestoffeerd zijn. U bent echter omzichtig genoeg om ervoor te zorgen dat hij niet in de wind komt te staan.

We zullen dit project met veel aandacht blijven volgen. Het is een grote ambitie van deze regering geweest, en we steunen dat graag. Uiteraard willen we echter ook dat er resultaten uit voortvloeien, dus we volgen het met veel aandacht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de Vlaamse inbreng op de federale werkgelegenheidsconferentie, wat onderwijs en vorming betreft

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de Vlaamse inbreng op de federale werkgelegenheidsconferentie, wat onderwijs en vorming betreft.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, met deze vraag wil ik peilen naar de werkgelegenheidsconferentie en het werkgelegenheidsoverleg op Vlaams niveau. Op federaal niveau is met veel poeha en onder een welkuidende titel 'Een creatief en solidair België' een werkgelegenheidsconferentie aangekondigd. We

hebben in het federaal parlement het debat met veel aandacht gevolgd. De lat blijft hoog liggen : er moeten 200.000 nieuwe banen worden gecreëerd.

Het is duidelijk dat we met onze Vlaamse verantwoordelijkheid niet onverschillig kunnen blijven. We hebben dan ook het perspectief van een werkgelegenheidsoverleg, dat breed zou worden opgevat en dat gericht zou zijn op het uittekenen van de krachtlijnen voor een toekomstgericht sociaal-economisch beleid, waarin we eigen accenten kunnen leggen. Ik begrijp dat het ook de bedoeling is concreet te zijn, en niet met holle frasen de mensen te overtuigen.

Het is evident dat de minister-president daar een belangrijke rol in moet spelen, alsook de vakministers van Werkgelegenheid en Economie. Echter, zoals deze morgen nog bleek uit de argumenten in de inleiding van het Vlaams Economisch Verbond, draagt ook Onderwijs hierin een belangrijke verantwoordelijkheid.

Er is een desastreuze stijging van de Vlaamse werkloosheidscijfers en er zijn tegelijk tekorten in een aantal knelpuntberoepen. We stellen vast dat de nijverheidsgerichte opleidingen elektronica, mechanica en bouw onder druk staan. We moeten terzake ook in Vlaanderen een beleid uittekenen.

Mevrouw de minister, op welke manier bent u betrokken bij het Vlaams werkgelegenheidsoverleg, en indirect eventueel bij de federale banenconferentie ? Hoe is dat overleg op Vlaams niveau georganiseerd ? Welke contacten hebt u gehad, bijvoorbeeld met de sociale partners die deelnemen aan de federale banenconferentie en aan het Vlaams overleg ?

Welke voorstellen en plannen hebt u vanuit Onderwijs en Vorming aangereikt en is daaromtrent een consensus met uw Vlaamse collega's van Economie en Tewerkstelling en met de Vlaamse sociale partners ?

Drie : kunt u verduidelijken wat er wordt bedoeld met eigen Vlaamse accenten die onder andere kunnen leiden tot 'een bijkomende jobcreatie in het onderwijs' ? Vier : wat zijn de budgettaire consequenties van de plannen, voorstellen en accenten met betrekking tot onderwijs en vorming die aan bod komen op de federale banenconferentie ? Vijf : kunt u vandaag al een stand van zaken geven met betrekking tot de gevolgen van de banenconferentie voor onderwijs en vorming ? Zes : welke beleidsinitiatieven hebt u tot hiertoe genomen om vanuit onderwijs en vorming een bijdrage te leve-

Martens

ren tot het terugdringen van de jeugdwerkloosheid en het terugdringen van het tekort in de zogenaamde knelpuntberoepen ? Zeven : op welke manier zijn uw beleidsintenties met betrekking tot 'het verstrekken van stevige startkwalificaties' en het 'actieplan voor de waardering van het technisch en beroepssecundair onderwijs', zoals dat is verwoord in uw beleidsnota en beleidsbrieven, in concrete beleidsinitiatieven omgezet ?

Acht : met betrekking tot deze beleidsintenties – in het bijzonder wat de herwaardering van technische en technologische opleidingen en beroepen betreft – hebt u veel belang gehecht aan 'Accent op Talent', het rapport van de Koning Boudewijnstichting. Hoe zijn de conclusies en aanbevelingen van dit lang verwachte en interessante rapport inmiddels in beleidsinitiatieven omgezet ? Welke initiatieven wil u nog voor het einde van de legislatuur nemen ? Kunnen we uit de vaststelling dat in het secundair onderwijs steeds meer jongeren wegblijven uit nijverheidsgerichte opleidingen met toekomst besluiten dat het beleid tot hiertoe heeft gefaald ? De minister is zelf naar het VTI van Roeselare geweest. Het is maar één van de vele uitstekende VTI's in Vlaanderen. Hoe staat de minister tegenover het feit dat die instellingen onder alsmaar grotere druk komen te staan ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de federale minister van Arbeid en Pensioenen heeft een paar weken geleden een federale banenconferentie opgestart. Om te vermijden dat deze banenconferentie een praatgroep zou worden, is het aantal deelnemers beperkt. Dit betekent niet dat Vlaanderen geen inbreng heeft. De regio's kunnen op deze federale conferentie via de werkgroepen hun stem laten horen. Zo heeft een vertegenwoordiger van mijn kabinet een toelichting gegeven bij het thema 'alternerend leren'.

De standpunten van de Vlaamse regering over de federale banenconferentie worden niet alleen interministerieel besproken, maar ook met de sociale partners in het permanent overleg binnen Vesoc. Binnenkort zal een tussentijdse rapportering over de banenconferentie voorgelegd worden aan de Vlaamse regering.

Als minister van onderwijs en vorming heb ik de voorbije jaren verschillende initiatieven opgestart die een bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van de jeugdwerkloosheid en het terugdringen van het tekort bij knelpuntberoepen. In mijn beleidsnota is het verstrekken van stevige startkwalificaties aan schoolverlaters een doelstelling, net als de waardering van het technisch- en beroepssecundair onderwijs.

Volgende onderdelen maken deel uit van dit actieplan : een coherent voorrangsbbeleid voor het technisch en beroepssecundair onderwijs opzetten ; het activeren en verstevigen van de samenwerking met de beroepswereld ; het verbeteren van de oriëntering van de leerlingen en het modulariseren van het beroepsonderwijs.

Verscheidene projecten zijn ondertussen opgestart. Het actieplan voor het stimuleren van een levenslang en levensbreed leren, draagt eveneens bij tot het stimuleren van een leercultuur bij de jongeren. Daarnaast zijn er ook heel wat acties die onrechtstreeks een invloed zullen hebben op de ongekwalificeerde uitstroom, zoals het gelijkkansen decreet en de hervorming van de lerarenopleiding.

Ik beperk me hier tot enkele markante voorbeelden om te illustreren dat er daadwerkelijk inspanningen worden geleverd om scholieren te begeleiden zodat ze hun onderwijsjaren met een diploma kunnen bekronen. Het is de bedoeling om in alle onderwijsvormen – dus ook na het zesde jaar BSO – een diploma secundair onderwijs te verstrekken. Flexibelere stageperiodes zijn ingevoerd en alle aspecten van leerlingenstages zijn vanaf 1 januari 2003 in een geactualiseerd raamwerk geïntegreerd. Daarnaast zijn er maatregelen genomen om de leerlingenstages te bevorderen. Er moeten alleszins nog bijkomende maatregelen worden genomen.

Om de opleidingen nog beter af te stemmen op de noden van de arbeidsmarkt en om de beroepsopleidingen zo praktisch mogelijk in te vullen, zijn er regionale technologische centra opgericht. Op 3 oktober heeft de Vlaamse regering voor een bedrag van meer dan 2 miljoen euro aan subsidies voor zeven RTC's goedgekeurd. Om te voorkomen dat jongeren vroegtijdig uitstromen, is het experiment modularisering ingevoerd. Er wordt gewerkt met modules, en elke met succes doorlopen module geeft recht op een certificaat. Op die manier wil men tevens de succesbeleving en het welbevinden van de leerlingen verhogen. De individuele trajectbegeleiding in het DBSO wordt verder uitgewerkt om de jongere zo doeltreffend mogelijk te begeleiden en te ondersteunen. Er gaat een continue aan-

Vanderpoorten

dacht uit naar een optimale invulling voor de drie dagen buiten het onderwijs. Wel is het zo dat de bedrijfswereld ook mee moet willen : vandaag worden nog al te dikwijls deeltijds leerplichtigen geweigerd.

Scholen en CLB's bouwen een netwerk van hulpverlening uit om de oorzaken van problematische afwezigheden aan te pakken. Door samen te werken met buurtwerkingen, comités voor Bijzondere Jeugdzorg, schoolopbouwwerk en politiediensten krijgen die jongeren gepaste hulp en aandacht. Hierover is ook overlegd met het VEV en de Kamers van Koophandel.

Aansluitend bij het rapport 'Accent op talent' van de Koning Boudewijnstichting heeft de stichting in overleg met het onderwijsdepartement zestien projecten geselecteerd die een voortrekkersrol moeten vervullen. Op één uitzondering na zijn in elk project meerdere onderwijsinstellingen opgenomen. In bijna alle gevallen gaat het om instellingen voor secundair onderwijs, occasioneel ook om basisscholen en een centrum voor volwassenenonderwijs. Onder het moto 'anders kiezen, anders leren', krijgen deze instellingen vanaf het huidig schooljaar de toelating om initiatieven te nemen inzake alternatieve onderwijsorganisatie. Deze initiatieven kunnen allerlei vormen aannemen, maar mogen geen afbreuk doen aan essentiële principes zoals de rechtszekerheid voor leerlingen en personeel en de budgettaire orthodoxie. De afwijking van een aantal andere decretale en reglementaire onderwijsbepalingen die voor de implementatie van de plannen in het secundair onderwijs nodig blijken, wordt wel toegestaan. Om een en ander juridisch te onderbouwen wordt een besluit van de Vlaamse regering voorbereid. Het geheel van afwijkingen wordt in een experimenteel kader gegoten. Het Onderwijsdecreet XII van 20 november 2000 biedt immers de mogelijkheid om tijdelijke experimenten op te starten.

De projectverantwoordelijken hebben intussen ook de mededeling ontvangen dat ze alleszins voor de periode van 1 december 2003 tot en met 30 juni 2004 extra personeelsmiddelen krijgen : een half ambt als het project tot 1 of 2 scholen beperkt is, anders een drie vierde ambt.

De bevindingen van de voortrekkersscholen zullen in 2004 worden opgenomen in een witboek van de

Koning Boudewijnstichting. De projecten zelf zullen evenwel doorlopen, aangezien het besluit waarvan sprake een experimenteertermijn van drie schooljaren, van 2003-2004 tot en met 2005-2006, vooropstelt. De participanten worden extern begeleid door het adviesbureau Deloitte & Touche.

Met deze projecten willen we onder meer het leren in het TSO aantrekkelijker maken, is er veel aandacht voor het kiezen van opleidingen met een toekomst en wordt de samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven en tussen de onderwijsvormen gestimuleerd. Op die manier wordt een bijkomende inspanning geleverd om jongeren te motiveren een nijverheidsgerichte opleiding met toekomst – zoals elektronica, mechanica en bouw – te kiezen.

Bovenstaande initiatieven tonen aan dat ik al van bij de aanvang van deze legislatuur speciale aandacht had voor het technisch- en beroepssecundair onderwijs. Bij het beoordelen van het beleid mag men niet vergeten dat ook heel wat externe factoren een rol spelen bij de keuze van een opleiding. De belangrijkste is de maatschappelijke onderwaardering van de handenarbeid en de beeldvorming rond arbeiders en bedienden. Ze beïnvloeden de studiekeuze door ouders en leerlingen. Het onderwijsbeleid neemt op zijn terrein initiatieven om dit bij te sturen, maar kan niet alleen verantwoordelijk worden gesteld voor alle brede maatschappelijke problemen.

Tijdens de huidige regeringslegislatuur heb ik een aantal maatregelen genomen die voor nieuwe arbeidsplaatsen in de wereld van het onderwijs zorgen, bedreigde arbeidsplaatsen redden en personeelsleden in weinig te benijden arbeidsstatuten regulariseren. Ik laat een tekst met een overzicht met concrete cijfers ronddelen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. En ik wens de heer Vandenbroeke veel succes met de vraag die hij stelt in het verlengde van deze problematiek, en die ik ook steun.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de RTC en de problematiek van de promotiecampagnes voor TSO en BSO

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de RTC en de problematiek van de promotiecampagnes voor TSO en BSO.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben blij omdat een deel van de problematiek die ik in mijn vraag ter sprake breng, reeds aan bod is gekomen in de vraag van de heer Martens, weliswaar vanuit een andere invalshoek.

Ik heb in deze commissie al eerder vragen gesteld over de werking van de RTC's. Dat gebeurde voornamelijk naar aanleiding van de moeilijke opstart van het RTC West-Vlaanderen.

Ik wil het vandaag in het bijzonder hebben over de campagnes die worden gevoerd over de werking. De doelstelling om promotie te maken voor het TSO en het BSO komt blijkbaar steeds minder aan bod. De ambities voor 2003-2004 zijn dan ook minder gericht op het promoten van het BSO en TSO. Nochtans laat de attractiviteit van BSO en TSO het manifest afweten. In het verleden gebeurde heel wat inzake de promotie van de RTC's in de verschillende provincies. Zo waren er specifieke initiatieven in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, en Limburg. Nu schijnt dit echter allemaal te vervallen.

Daarnaast is er ook het probleem van de financiering. Uit het antwoord op de vraag van de heer Martens blijkt echter dat er begin deze maand 2 miljoen euro zou zijn uitgetrokken voor de werking van de RTC's.

Mevrouw de minister, klopt het dat de doelstellingen van de RTC's werden herzien met als resultaat dat de attractiviteit van het BSO en TSO nog veel minder wordt benadrukt? Klopt het dat zich bij de werking van de RTC's duidelijke financieringsproblemen voordoen of voordeden?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : De oprichting en subsidiëring van regionale technologische centra moet onverkort worden beschouwd als een herwaarderingsmaatregel voor het TSO en BSO. De heroriëntering die de centra vanaf het werkjaar 2004 moeten doorvoeren, mag onder geen beding worden geïnterpreteerd als een stap om de attractiviteit van het TSO en BSO minder te benadrukken, integendeel.

Het feit dat de centra zich vanaf volgend jaar moeten focussen op vraag en aanbod van apparatuur en infrastructuur in scholen en bedrijven binnen een vrijwillig geselecteerd aantal studiedomeinen en vervolgens de vastgestelde behoeften zoveel mogelijk moeten trachten in te vullen, houdt verband met de evaluatie van de activiteiten die de centra de voorbije 2 jaar hebben ondernomen.

De grote mate van autonomie en flexibiliteit die door de overheid aan de centra werd toegekend, heeft er immers toe geleid dat de centra een waaier aan activiteiten hebben opgezet en projecten hebben opgestart en gesteund die weliswaar verband houden met technische en technologische opleidingen en beroepen, doch waarvan de doelmatigheid op korte of middellange termijn niet of onvoldoende kan worden vastgesteld.

Het feit dat de subsidiëring van de centra, die decretaal als een tijdelijk project worden beschouwd, jaargebonden is en dat de voortgang ervan afhankelijk is van de bewezen efficiëntie en effectiviteit, maakt evenwel dat de doelmatigheid in termen van meetbare indicatoren elk werkjaar opnieuw moet worden vastgesteld. Het onderwijsdepartement heeft dienaangaande dan ook een aantal verplichtingen versus de inspectie van Financiën, de minister bevoegd voor Begroting en het Rekenhof als controleorganen.

Om de betoelaging 2003 niet te blokkeren werd daarom beslist om de doelstellingen voor 2004 bij te sturen. Teneinde zich hierop te kunnen voorbereiden, werden alle RTC-verantwoordelijken in de loop van de maand juni 2003 tijdens een overlegvergadering duidelijk gebriefd. Op bijeenkomsten van RTC-coördinatoren die nadien hebben plaatsgevonden, werden de nieuwe verwachtingen nogmaals extra onderlijnd. Naargelang van het centrum in kwestie, zal het voorgaande in min of meerdere mate een afbouw van lopende projecten en acties met zich brengen, waaronder bijvoorbeeld sensibiliseringscampagnes. Dit betekent niet dat imagobevorderende initiatieven niet nuttig zijn, doch andere kanalen zijn hiervoor meer aangewezen. Ook de rol van de centra voor leerlingen-

Vanderpoorten

begeleiding mag terzake niet uit het oog worden verloren.

Infrastructuur en uitrusting zijn in het technisch en beroepsonderwijs echter cruciale factoren. Hierin investeren verhoogt de aantrekkingskracht van scholen en opleidingen, bevordert de onderwijskwaliteit en versoepelt de doorstroming van beginnende beroepsbeoefenaars naar de reguliere arbeidsmarkt en de doorstroming naar vervolgonderwijs. Dit is een absolute prioriteit voor de RTC's.

Het RTC, als samenwerkingsplatform van overheid, bedrijfsleven en opleidingsverstrekkers, moet er borg voor staan dat – zeker in budgettair moeilijke tijden – de ingebrachte overheidsgelden een zo breed mogelijk rendement geven.

Het onderzoek van de subsidieaanvragen 2003 werd aangevat van zodra het onderzoek van de jaarverslagen en de financiële verslagen 2002 door het onderwijsdepartement werd afgerond. De desbetreffende dossiers vertoonden nogal wat hiaten en onvolkomenheden, wat tot een zekere vertraging in de procedures heeft geleid. De dossiers 2003 zijn dan weer van die aard dat, zoals hierboven gesteld, een koerswending noodzakelijk bleek. Uiteindelijk werd het essentieel advies van de inspectie van Financiën pas op 8 juli 2003 ontvangen, terwijl – mede gelet op het zomerreces – het begrotingsakkoord van 5 september 2003 dateert. De tij-

delijke maatregelen tot beheersing van de overheidsuitgaven waaraan alle Vlaamse departementen momenteel zijn onderworpen, leiden ertoe dat de subsidiebesluiten 2003 slechts eerlang definitief kunnen worden goedgekeurd, waardoor de uitbetaling van de subsidievoorschotten voor begin november is gepland.

De RTC's werden er inmiddels ook van op de hoogte gebracht dat voor 2004 correcte dossiers worden ingewacht tegen eind november 2003. Vooraf zal hen zo spoedig mogelijk de verdeelsleutel van het globale RTC-krediet 2004 worden meegedeeld. Eén en ander moet ervoor zorgen dat in de toekomst elke vertraging, die het optimaal functioneren van RTC's inderdaad belemmert, kan worden vermeden. Dat de departementale diensten in 2003, binnen hun mogelijkheden, alles in het werk hebben gesteld om de zaak vooruit te helpen, kan echter geenszins worden betwist.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.40 uur.*
